

17. Távmunkát végzők a munkaerőpiacon

2001-től a Munkaerő-felmérés gazdasági aktivitási kérdőíve olyan információkkal egészül ki, amely lehetőséget ad a rendszeresen vagy alkalmanként távmunkát végzők lehatárolására, demográfiai és munkaerő-piaci jellemzői bemutatására, a változások nyomon követésére. A kérdést a mintába tartozó 15–74 éves személyek válaszolják meg.

A távmunkát végzők lehatárolására szolgáló kérdés a munkaerő-felmérésben

9 B/	Végzett-e az elmúlt 4 hétben távmunkát (informatikai és telekommunikációs eszközök igénybevételével)? igen: rendszeresen (1) alkalmanként (2) nem (3)
	VEGTAVMK B/ ☐

A kérdéshez kapcsolódó kitöltési útmutató szerint:

"Távmunkának tekinthető minden olyan munka, amikor a munkavégzés során a munkáltató és a munkavállaló térben távol van egymástól, köztük telekommunikációs kapcsolat áll fenn, a munkavégzés pedig elsősorban elektronikus berendezések használatát feltételezi. A munkavállaló munkája eredményét távközlési csatornán továbbítja.

A távmunka rendszeresen végzettnek tekinthető akkor, ha a megkérdezett az előző négy hétben munkára fordított idejének legalább a felét távmunka végzésével töltötte. Amennyiben a távmunka végzésére fordított idő nem éri el a munkával töltött idő ötven százalékát, de előfordult az előző négy hétben, "alkalmanként"-inak tekintendő. Ha egyszer sem fordult elő ilyen jellegű munkavégzés, akkor "nem" választ kódolunk."

Az atipikus foglalkoztatási formák feltérképezésére irányuló 2018. I. negyedévi MEF kiegészítő felvétel eredményei, illetve módszertani kutatások azt mutatják, hogy a válaszolók általában a "home office" jelenséget a "távmunka" keretei közt végzett munkába beleértik. Míg a távmunka, mint atipikus foglalkoztatási forma feltételeit a Munka Törvénykönyve szabályozza, addig a "home office" egyéni, belső munkáltatói szabályozás alá esik. A két jelenség együttes kezelését a koronavírus-járvány első hullámának idején beérkezett eredmények is megerősítették, amikor a munkáltatók jóval nagyobb arányban biztosították munkavállalóik részére a "home office" lehetőségét, és ez a felvétel eredményeinek értékelésekor a távmunkavégzés megnövekedett arányában tükröződött.

2021-től a nemzetközi ajánlás szerinti új MEF módszertannak megfelelően a gyermekgondozási ellátás (GYED, GYES) miatt munkájuktól tartósan távol lévők is foglalkoztatottnak számítanak. Ennek a csoportnak a létszámát külön oszlopban jelenítjük meg.

A kérdést megválaszolók minta-elemszámai

Időszak	Az elmúlt 4 hétben távmunkát végzett			Együtt	Gyermekgondozási ellátás miatt munkától tartósan távol lévők	Együtt
	rendszeresen	alkalmanként	nem			
	minta					
2009. I–IV. negyedév	958	1 225	97 719	99 902	3 122	103 024
2010. I–IV. negyedév	959	1 320	95 704	97 983	2 824	100 807
2011. I–IV. negyedév	880	1 151	96 642	98 673	3 004	101 677
2012. I–IV. negyedév	1 140	1 444	94 359	96 943	2 853	99 796
2013. I–IV. negyedév	1 218	1 389	89 486	92 093	2 772	94 865
2014. I–IV. negyedév	796	1 425	94 403	96 624	2 603	99 227
2015. I–IV. negyedév	720	1 323	94 051	95 977	2 523	98 500
2016. I–IV. negyedév	689	929	93 960	94 792	2 476	97 268
2017. I–IV. negyedév	743	971	92 108	93 822	2 322	96 144
2018. I–IV. negyedév	649	994	87 175	88 818	2 341	91 159
2019. I–IV. negyedév	401	573	84 238	85 212	2 204	87 416
2020. I–IV. negyedév	1 629	2 563	77 156	81 348	2 238	83 586